

Toekomst in Eigen Hand deel II

Verslag bijeenkomst 21 november bij de Alevitische Vereniging Amsterdam

Aanwezig: 30 vrouwen, 25 mannen, enkele kinderen.

Dagvoorzitter: Ibrahim Yerden (PRIMO nh), verslaglegging: Pim Ligtvoet (PRIMO nh).
Door een misverstand aan de zijde van MEE Amstel-Zaan was deze instelling afwezig.
MEE maakt een nieuwe afspraak met de Alevitische Vereniging.

Voertaal: overwegend Turks, gezien de beperkte kennis van het Nederlands bij de meeste aanwezigen.

inleiding

De voorzitter van de vereniging, Murat Akpinar, heet een ieder welkom en introduceert Ibrahim Yerden. Ibrahim opent de bijeenkomst en legt het programma uit.

Pim Ligtvoet geeft hierna in het Nederlands een korte toelichting op het project Toekomst in Eigen Hand. Vervolgens wordt de film 'Kind met beperkingen in een moslimgezin' vertoond. De film, gemaakt door Schoonhoven Productions en PRIMO nh, i.s.m. de stichting Zohor te Haarlem, is in het Arabisch, met Nederlandse ondertiteling en Turkse voice over.

film

In de film spreken de Palestijns-Nederlandse Jamila Ataqta en haar zoon Faris over het leven met Ayat, de zwakbegaafde dochter van Jamila. De moeder vertelt over de moeilijkheid te onderkennen, in een voor haar vreemde taal en cultuur, dat Ayat een verstandelijke beperking had. Faris praat als broer over haar. Jamila spreekt over haar zoektocht naar kennis en hulp, en haar omgang met schaamte, taboe, de afwijzing door de vader, die een nauw familielid van Jamila is, en haar geloof. Imam M. R. Uygun geeft vanuit de islamitische traditie zijn afkeurende oordeel over schaamte en taboes ten opzichte van het accepteren van kinderen met een (verstandelijke) beperking en van het huwelijk tussen bloedverwanten, dat de Koran vanwege de risico's niet toestaat.

gesprek

Na de film neemt de dagvoorzitter het woord en stelt drie thema's aan de orde:

1. huwelijk en gehandicapte kinderen
2. gehandicapte kinderen als taboe onderwerp;
3. gehandicapte kinderen en zorginstellingen.

1. Trouwen binnen de familie

Verschillende mannen en vrouwen nemen het woord. Men erkent het risico op kinderen met een beperking vanwege familiehuwelijken. Ook wordt opgemerkt dat bij de Alevieten net als bij de Soennietische moslims trouwen binnen de familie in de meeste gevallen verboden is. Maar neef en nicht worden in de Koran niet als directe familie gezien. Een bejaarde man vertelt dat zijn vijf kinderen allemaal met neven of nichten waren getrouwd, en dat geen van hun kinderen een beperking hadden. Vergelijkbare dingen zeggen ook andere deelnemers. Een ander aanwezige heeft een Turkse buurvrouw, die met een neef is getrouwd en twee kinderen met een beperking heeft. Er is één vrouw die zelf een gehandicapt kind heeft. Ze verzorgt hem goed, houdt er veel van en houdt het kind niet verborgen.

bloedtest

In Turkije, zo wordt verteld, is voorafgaand aan het huwelijk een bloedtest verplicht (www.kalitim.nl/goed_nl.php). Als er erfelijke ziektes aan beide kanten voorkomen kan het huwelijk niet doorgaan. Op het platteland wordt de test overigens niet altijd afgenomen. Men vraagt zich af waarom Nederland die test niet kent. Vermoedelijk is dat zo omdat de

bevolking in Nederland al langer op de hoogte is van de risico's van binnen de familie trouwen en mensen bij twijfel zelf gaan testen.

2. Taboes

Iemand vertelt over een jongeman bij wie pas in militaire dienst een ziekte werd opgemerkt. Tot dan toe was de ziekte verborgen gehouden. Zodoende kon de man pas heel laat behandeld worden. Dat is het kwalijke bij taboes: als je niet over vervelende dingen praat kan er niets tegen gedaan worden.

Taboes rond handicaps en ziektes bestaan nog steeds in de Turkse gemeenschap. Ook rond psychische ziektes. Als je naar een psycholoog of psychiater gaat krijg je gauw het stempel van 'gek'. Mannen vinden daarom vaak dat je moeilijke zaken voor je moet houden.